

Négy év alatt

csaknem megnégyszereződött a lakosság megtakarított pénze

A statisztika szerint 1958-ban 2,2 millió, a múlt év végén pedig már 4,6 millió takarékosági számlát kezelt az OTP. Csupán a betétkönyvek száma több mint egymillióval gyarapodott ez alatt az idő alatt.

Az egy betétkönyvre jutó összeg 1958-ban átlagosan 1716 forint volt, a múlt év végére pedig 3554 forintra »hízott«. Az OTP statisztikája azt is mutatja, hogy egy lakosra — mindenkit beleértve — 1958-ban 240 forint, 1962-ben pedig már 880 forint megtakarítás jutott. Közvetítették már, hogy az ország lakosságának a betétállománya a múlt esztendő végén 8 milliárd 800 millió forint volt. Ez az összeg csaknem négyszerese a négy évvel ezelőttinek. Érdekes megemlí-

teni, hogy 1959 végén még »csak« 3,9 milliárd, 1960-ban 5,5 milliárd, s 1961-ben 6,6 milliárd forint volt a lakosság megtakarított pénze. Különösen örvendetes, hogy nővekedett a falusiak megtakarításainak összege, amely több mint négyszerese az 1958. évinek. A vidéki betétállomány jelentősen gyarapodik a szövetkezeti parasztság rendszeres jövedelmének hatására. Négy évvel ezelőtt az ország lakossága betétállományának 49,5 százaléka volt vidéki eredetű, a részarány ma már 54,7 százalék.

Az idén várhatóan tovább fokozódik a lakosság takarékosági kedve. Január első két hetében 40 millió forinttal többet tettek takaréka, mint a múlt év hasonló időszakában.

Termelők és felvásárlók szakmai továbbképzése

(Tudósítónktól.) A közel-múltban rendezték meg Szegeden a város és Csongrád megye földművelésszervezeti és MÉK felvásárlóinak, valamint a termelők-szövetkezetek zöldség-gyümölcs áruátadóinak összevont szakmai tanfolyamát. Tizenkilenc földművelésszervezeti és 30 MÉK körzeti felvásárló mellett összesen 48 termelők-szövetkezet küldte el megbízottját a szakmai továbbképzésre, ahol egy héten át jól képzett előadói gárda tájékoztatta a hallgatókat. Az előadások 12 szakmai filmet vetítettek, s a tanfolyam végén a hallgatók az újszegedi Haladás Termelők-szövetkezet termálkutas kertészeti kombinációjában tettek tanulmányi kirándulást.

Fekete János

Miért magas a tejtermelés önköltsége?

A mesterséges borjúnevelés eredményei az öthalmi állami kísérleti gazdaságban

Talán a városi fogyasztók nem is tudják, hogy ahányszor vásárolnak egy-két palack tejet a Csemegében, annyiszor kapnak pár forintot teljesen ingyen az államtól. Ma még ugyanis sok nálunk az olyan tejtermelő gazdaság, melyben a tej literenkénti önköltsége meghaladja az 5-6 forintot is. Talán a tej előállításában magában véve nem is lenne drága, drágává teszi azonban a korszerűtlen borjúnevelés.

Egy kiló súlygyarapodás

A kisborjak egy-egy kilónyi súlygyarapodáshoz — ahol nincs mesterséges nevelés — általában 9 liter tejet használnak fel. Könnyű kiszámítani, mennyi tej fogy, mennyi munkaerő kell a hagyományos nevelési módszerekkel ahhoz, hogy a kisborjú elérje a 120 kilogramos választási súlyt. Még a legjobb takarmánytermesztő gazdaságokban is — ahol közvetlenül az anyáktól szoptanak a borjak — egy kisborjú felneveléséhez mintegy 3500 forint értékű tej és egyéb takarmány szükséges. Ha ehhez hozzáadjuk a gondozók munkabéretét, a felmerülő általános költségeket, csakhamar kiderül, hogy a jámbor lépű bocikák négyezer forintot is kicsálnak a gazdaság kasszájából, mire kinőnek az »óvodás« korból. Ezután másfél esztendő kell, mire visszajutnak a tehénésztetbe, mint tejtermelő tenyésztő állatok. A sok, neveléssel járó kiadás komoly teherként nehezedik rá a termelésre, s egyáltalán nem ritkaság nagyobb gazdaságokban is az a 100 ezer forintokra menő veszteség. Ilyenkor aztán két eset van: zsebébe nyúl az állam, vagy pedig más, jövedelemzöbbermelési ágazatok hasznából fizetik ki a tejtermelés deficitjét.

Az átlagnál jobban

Mindez egyáltalán nem törvényszerű. Csak az ósdi, ilyen szervezeti elveket kell kialakítani. Ez a határozat nagyobb súlyt helyez arra, hogy pártmunkánk a gazdasági feladatok megoldásának megfelelőbb szervezeti keretet kapjon. A területi elv mellett a termelési elvet is hangsúlyozza, és ennek megfelelően kerül sor több helyen pártszervezők beállítására. Az új, mondhatjuk, »kettős irányítás«, nagyobb felelősséget ró a vállalati központok pártszervezeteire is. A központ összehitt termelési, beruházási, stb. feladatainak ellenőrzése mellett a gyárak, telepek pártmunkáját is kell segíteniük. Most alakítják ki a szakszervezetek és tömegszervezetek új munkastílusát is.

elavult tenyésztési módszerek teszik azzá.

A Délalföldi Mezőgazdasági Kísérleti Intézet öthalmi gazdaságában már évekkel ezelőtt hozzáálltak a tejtermelés korszerűsítéséhez. S a kitartó munka szép eredményeket hozott. Tavaly a szegedi kerületben már 4059 liter tejtermelés jutott átlagosan egy tehénre. Emelkedett a termelési színvonal az ugyancsak ide tartozó kiszomborj kerületben is, ahol 3530 liter tehenenkénti átlaggal zárták a múlt évet. Ezeket a sikereket csak akkor értékelhetjük igazán, ha látjuk, hogy az országos tejtermelési átlag még csak 2700 liter körül mozog. Csak így érthető: miként lehetséges az, hogy a szegedi állami kísérleti gazdaságban egy liter tej előállításának költsége már 2 forint 3 fillérre csökkent. Az általános gazdasági költségekkel együtt is, éppenhogy csak meghaladja a 2 forint 50 fillért. Viszont nagyüzemi felállással és a terven felüli tejzsír értékével együtt 2 forint 87 fillért fizetnek literenként a gazdaságnak. Ilyen körülmények között az egész gazdaság átlagában már most mintegy 35 fillért tisztá nyereség mutatkozik a tejtermelésben literenként.

Még csak a kezdet

Azt mondhatnánk: ez már szép, elégedettek lehetünk a nyereséggel. Ezek a sikerek azonban még ebben a gazdaságban is csupán a kezdetét jelentik. Tavaly decemberben véglegesen szakítottak itt a régi, hagyományos borjúneveléssel. 330 ezer forintért felépült a mesterséges borjúnevelő, melyet azonnal be is népesítettek. A tervek alapján ez a beruházás év végéig mintegy 706 ezer forint megtakarítást eredményez a népgazdaságnak. Gyakorlatilag ez azt jelenti, hogy már idén 250 ezer liter tejjel többet adhatnak a fogyasztóknak, mint eddig. A kisborjak már 9-10 napos korukban bekerülnek a borjú-»óvodába«, ahol 120 napos korukig elfogyasztanak 270 liternyi zsíros tejet és 300 liter tejporból készített sovány tejet. Ehhez még borjútápot és leveles lucernaszénát kapnak. 120 nap után már elvonják tőlük a tejet, s kizárólag csak gazdasági takarmányokkal tartják őket. A mesterséges nevelés és a gazdaság decemberi adatai szerint 12 forint 13 fillérre csökkentette le a borjúnál az egy kiló súlygyarapodásra jutó önköltséget. A régi nevelési eljárások szerint ugyanez, a gazdaság kalkulációja szerint, 25 forint 20 fillérbe kerül. Az érdekes, igazán sokat mondó szám adatok 190 napos kor elérése után jelentkeznek. A mesterséges nevelési módszer mellett 1820 forint takarmányköltség mutatkozik darabonként, míg ha állandó teljes tejet kapnak az állatok, az egy jöszágra jutó takarmányköltség 3500 forintot tesz ki. Könnyű megérteni e lényeges különbséget, ha figyelembe vesszük, hogy borjúnként a mesterséges nevelési módszer segítségével 630 liter tej válik értékesíthetővé. Ugyanakkor előnye a mesterséges nevelésnek itt az is, hogy 128 növekedéskorú két dolgozó kényelmesen kiszolgálhat. A tápok, szalasz takarmányok az önetetőkben állnak a borjak előtt. A kisebbeket naponta háromszor, az erősebbeket pedig kétszer itatják konzervtejjel, melyhez előírás szerint kevés teljes tejet is adagolnak.

A legkifizetőbb beruházás

Érdekes, hogy a kis, kétnyeres szervezeti állatok a mostani minusz 20-25 fokos hideget is nagyszerűen viselik el a szabadtartásos épületben. Havi átlagos súlygyarapodásuk decemberben meghaladta a 21 kilogrammot. Semmivel sem kevesebb ez, mintha zárt, meleg istállóban nevelkednének. Ott ugyanis a trágyából felszálló ammóniagáz rongálja a borjak szervezetét. Zárt istállóban télen amoníakmérgezés miatt gyakori az elhullás is.

Hiba volt eddig, hogy Szeged környékén a szövetkezeti gazdák sehol sem láthatták: miként kell berendezni egy-egy mesterséges borjúnevelőt, hogyan kell takarmányozni az állatokat az új tartásmód szerint. Most hát a szegedi öthalmi állami kísérleti gazdaság példát mutatott. Már az is óriási lépés lenne a tejtermelés költségeinek csökkentésében, ha itt idén legalább négy-öt ilyen mesterséges borjúnevelő épülne a szegedi járásban. Ide kell írnom Pásztói Lajos igazgatóhelyettes gondolatát, aki azt vallja: mezőgazdaságunkban manapság a lehető legkifizetőbb beruházás a mesterséges borjúnevelő építése.

Csepi József

Felkészültek az esetleges belvízkárok elhárítására

Észlelő állomások — A jelenlegi hótakaró eddig kedvező

Az Alsó-tiszavidéki Vízügyi Igazgatóságon, noha nagy a hótakaró, ami hirtelen olvadás vagy esőzés esetén komoly problémákat jelentene, nem tartanak belvízkároktól. Sőt, a szakvélemények szerint ez a csapadékmennyiség hasznos a mezőgazdaságnak. Jelenleg tizenöt-húsz centiméteres hó borítja az igazgatóság területén a földeket. A laza réteg víztartalma 15-20 milliméteres csapadék feléig meg. A föld befogadóképessége

még legalább ugyanennyit, sőt még többet is elbírt. Ez a vízmennyiség szinte pótolja az elmúlt két esztendő csapadékhiányát. A szokásos évi átlagból tavaly 180, az azt megelőző esztendőben 150 milliméter eső hiányzott.

Természetesen bekövetkezhet kedvezőtlen időjárás. Ha nem egyenletes az olvadás, vagy nagyobb lesz az esőzés, a felszaporodó belvizek veszélyt jelentenek. Ennek elhárítására a vízügyi igazgatóság

megtett minden szükséges előkészületet.

Megkezdtek a csatornák csőátereinek tisztítását. Eltávolítják a lefolyást akadályozó hó- és jégretegeket. Jelenleg mintegy kétszázan dolgoznak ezen a munkán. Am nemcsak ez a munkássereg áll készenlétben. Miután valamennyi szivattyútelepet »indulásra kész« állapotba hozták, másfél száz embert — időszakos és állandó alkalmazottakat — helyeztek készenlétbe. Ők abban a pillanatban, amikor szükséges, sorompóba állnak. A telepeken harminc napos üzemanyagkészletet biztosítottak. A csatornaőröket utasították, hogy gondoskodjanak pótörökről. Rendszeresen ellenőrzik a mellécsatornákat. Tíznaponként jelentést kérnek a földeken álló csapadék vízmennyiségéről. Ezenkívül hét észlelőállomást állítottak fel, melyek az igazgatóság különböző területein folytatják a méréseket, vizsgálatokat.

A vízügyi igazgatóság körülbelül másfél millió forintot fordít ezekre a munkálatokra. Költségvetésen felül pedig úgynevezett árvíz- és

belvízvédelmi hitel fedezheti a szükséges kiadásokat. Ezenkívül a most már minden területen működő vízgazdálkodási társulások is jelentős összegeket fordítanak a többi között a belvízkárok elhárítására. Az igazgatóság szakemberei az elmúlt hetekben többször is tanácskoztak ezek vezetőivel, útmutatásokkal látták el őket.

Gyógyszerészavató az orvostudományi egyetemen

Szombaton délelőtt a központi egyetemi épületben ünnepélyesen avatták doktornak a Szegedi Orvostudományi Egyetem Gyógyszerészeti Karának végzett hallgatóit.

A kar ötvenhárom végzett növendékének avatása után dr. Novák István, a gyógyszerészeti kar dékánja beszédet mondott. Az új gyógyszerész doktorok nevében Beregszászi Judit mondott köszönetet.

a dolgozókkal. Sokan lebecsülték ennek jelentőségét eddig a megyében is és félt, hogy egyes esetekben kellemetlen meglepetések is lehetnek. A feladatok itt is több oldalról jelentkeznek. Azt minden dolgozónak ismernie kell, hogy miért vált szükségessé a saját vállalatának átszervezése, mi az üzem perspektívája, és hogyan oldódnak meg az őket közvetlen érdeklő problémák.

Nem szabad lebecsülni a személynézet kérdéseket. Vezetőknek — párttagságtól függetlenül — a szocializmushoz hű, jó szervező képességű, szakmájához jól értő, jó emberi tulajdonságú embereket kell beállítani. Eddigi munkája, tanulása, igyekezete döntse el az emberek sorsát. Lesznek akik kisebb beosztásba kerülnek, akiknek megszűnik a beosztásuk, de minden esetben emberségesen kell eljárni. Biztosítani kell a méltányos elhelyezést, és meg kell beszélni az okokat. Utimatumszerű, bürokratikus ügyintézés nagyon káros lenne.

Vannak és lesznek olyan problémák — a már említettek kivételével — amelyek élesebben jelentkezhetnek. Melyekre kell előre számítani? Közvetlenül érinti a munkásokat a termelőegységek átszervezése. Ilyenkor új munkahelyre kerülhetnek, vagy új termék gyártásra térhetnek át és ebből kereseti problémák, a családtól való távol lét, stb. jelentkezhetnek.

Lesznek esetek, amikor több gyár egy vállalatba kerül, hogy lényegesen eltérő szociális és munkaszervezési kö-

rülményeket kell egyenlővé tenni, vagy ellent kell állni az egyenlősítő törekvéseknek. Megoldásra vár a nyereségrészesedési rendszer olyan átalakítása, amely összhangba hozza a szűkebb gyári életet és a nagyvállalat egészének anyagi érdekességét. Az is lehetséges, hogy bérkonstrukciós intézkedések, normaváltozások váljanak szükségessé.

Munka tehát van éppen elég. Szaporítja a gondot, hogy vannak szkeptikusok, akik előre bírálják — legtöbbször személyes érdekből — az új szervezeti formát. Vannak, akik külföldi negatív tapasztalatokkal érvelnek, mások előbb koncentrálni akarnak és utána csak centralizálni. Akadtak olyanok is, akik sekélyes vitát folytattak arról, hogy melyik utcában legyen a központ. Az alacsonyabb beosztásba került emberek egy része hosszabb ideig is passzív lehet a problémák iránt.

A párt- és a gazdasági vezetés eddig főleg irányítószervi szinten dolgozott. Most már szélesíteni kell a kört, szervezni kell a munkát üzemi szinten is. Egységes szemlémet vezetést kell kialakítani, amely szívvel-lellekkel támogatja ezt a jelentős gazdaságpolitikai akciót.

Jelentős a pártszervezeteink szerepe ebben a munkában. A sok személyi, gazdasági, szervezeti problémából nekik is jut bőven. Ott kell állniuk mindenütt a gazdasági vezetők mellett, és segíteni nekik. Közben meg kell oldani a pártszervezetek és tömegszervezetek átépítését is.

A Politikai Bizottság 1962. novemberében határozatot hozott, hogy mi-

lyen szervezeti elveket kell kialakítani. Ez a határozat nagyobb súlyt helyez arra, hogy pártmunkánk a gazdasági feladatok megoldásának megfelelőbb szervezeti keretet kapjon. A területi elv mellett a termelési elvet is hangsúlyozza, és ennek megfelelően kerül sor több helyen pártszervezők beállítására. Az új, mondhatjuk, »kettős irányítás«, nagyobb felelősséget ró a vállalati központok pártszervezeteire is. A központ összehitt termelési, beruházási, stb. feladatainak ellenőrzése mellett a gyárak, telepek pártmunkáját is kell segíteniük. Most alakítják ki a szakszervezetek és tömegszervezetek új munkastílusát is.

Az 1963-as év tehát az átszervezés éve. Bár sok energiát lekölt ez a munka, a Központi Bizottság — népünk érdekében — szükségesnek tartja, hogy a termelés-beruházás stb. növekvő feladatait is jól elvégezzük. Sajnos, vannak jelek bizonyos lazaságokra az üzemekben és az irányító szerveknél is. Lényegesen előre kell haladnunk a tervek minden részletének teljesítése terén ez évben. A szokatlan, nehéz időjárás miatt nehezen indult az év, és ez visszavetett bennünket egy kissé. Ezt is be kell pótolni.

Ilyen a mi 1963-as »programunk«. Bizunk abban, hogy üzeink párt- és gazdasági vezetői megtalálják a lényeges tennivalókat. A munka annál sikeresebb lesz, minél jobban megosztják gondolataikat a kommunistákkal, a becsületes munkásokkal.

KARDOS JÁNOS,
az MSZMP
Csongrád megyei bizottsága
ipari és közlekedési osztályának
vezetője

Tanácskozik a Ruházati Dolgozók Szakszervezetének kongresszusa

A Május 1. Ruhagyártó művelődési termében szombaton megkezdődött a Ruházati Dolgozók Szakszervezetének huszonegyedik kongresszusa. Varga József főtisztár az iparág munkáját mérlegelve, elmondotta, hogy a konfekcióipar termelése két év alatt 15,7 százalékkal emelkedett. Exportra nyolcvanegyszázalékkal több terméket adtak a külkereskedelemnek. Az állami ruhaipar több, mint huszonegyezer dolgozójának része van abban, hogy hazánk lakosságát a külföldiek véleménye

szerint is, a jól öltözöttség jellemzi.

Az utóbbi két évben a ruhaiparban 34 millió forintot fordítottak gépek beszerzésére. A nagyarányú gépesítésel korszerűbbé vált a technológia és javultak a munkakörülmények is. A ruhaiparban dolgozóinak tizen-nyolc százaléka tömörült szocialista brigádokba, a több, mint háromszáz versenyző csoport közül kilencven nyerte el a szocialista címet. A beszámoló behatóan foglalkozott a dolgozók munkakörülményeinek alakulásával is.

AZONNALI belépéssel felvesszünk legalább 5 évi nagyüzemi gyakorlattal rendelkező, főiskolát végzett

állattenyésztőt,

valamint ÁLLATGONDOZÓKAT képzéssel. Jelenkezés személyesen a délelőtti órákban, Szeged, Sándor u. 1. sz. alatt a tsz-irodában. S13934